ECLI:LV:RVPT:2020:0114.1A30067319.2.S
Lieta Nr.1A30067319
Lietvedības Nr.1A-0163-20/2

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
2020.gada 14.janvārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Maike
2020.gada 14.janvārī
Rīgā, Abrenes ielā 8, rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 20.augusta lēmumu Nr.D57-AK-19-33-50, un

k o n s t a t ē j a :

ar Rīgas domes Administratīvās komisijas Bērnu lietu apakškomisijas 2019.gada 3.jūlija lēmumu Nr.D57-AKB-19-26-70 /pers. A/ tika piemērots administratīvais sods – brīdinājums, par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172^2.panta pirmajā daļā.

Ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 20.augusta lēmumu Nr.D57-AK-19-33-50, Rīgas domes Administratīvās komisijas Bērnu lietu apakškomisijas 2019.gada 3.jūlija lēmums Nr.D57-AKB-19-26-70, atstāts negrozīts un /pers. A/ sūdzība noraidīta.

2019.gada 11.novembrī tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība, par iepriekš minēto Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 20.augusta lēmumu Nr.D57-AK-19-33-50**.** Minētajā sūdzībā norādīts, ka lēmumu uzskata par nepamatotu, norāda, ka viņš neatzīst, ka pret bērnu būtu vērsis emocionālu vardarbību. Norāda, ka bērna māte konkrētajā dienā izturējās provokatīvi, apzināti inscinēja situāciju, laicīgi sagatavoja mobilo telefonu, lai fiksētu sūdzības iesniedzēja rīcību. No lietas materiāliem ir acīmredzams, ka bērna māte provocēja sūdzības iesniedzēju uz vārdu apmaiņu, bet nedarīja neko, ja uzskatīja, ka notiekošajā cieš bērns. Bērna māte notikušo ir atspoguļojusi neobjektīvi, jo nav veikusi pilnu video ierakstu, kurā arī viņa būtu dzirdama runājam rupjības, ko arī dzirdēja kopīgais bērns. Uzskata, ka video ieraksts nav pieļaujams un izmantojams pierādījums, jo tas pārkāpj sūdzības iesniedzēja un nepilngadīgās meitas tiesības uz privātumu. Norāda, ka lietas materiālos nav pierādījumu tam, ka sūdzības iesniedzējs būtu apsaukājis bērnu, par ko sūdzības iesniedzējs saukts pie atbildības. Uzskata, ka, ja sūdzības iesniedzēja nepilngadīgais bērns būtu cieti no emocionālas vardarbības, tad lietā būtu jābūt eksperta atzinumam, kas pierādītu, ka konkrētajā situācijā bērns emocionāli cieta. Tāpat arī norāda, ka emocionāls satraukums nav tas pats, kas emocionāla vardarbība, jo balss pacelšana vien nevar radīt vardarbību, ir jābūt konstatētām negatīvām sekām, kuras darbība ir atstājusi ietekmi uz bērnu. Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 279.pantu, sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt pilnā apmērā 2019.gada 20.augusta Rīgas domes Administratīvās komisijas lēmumu Nr.D57-AK-19-33-50, ar kuru nolēma atstāt Rīgas domes Administratīvās komisijas Bērnu lietu apakškomisijas 03.07.2019. lēmumu Nr.D57-AKB-19-26-70, ar kuru tika nolemts saukt /pers. A/ pie administratīvās atbildības, izsakot brīdinājumu, negrozītu un iesniegto sūdzību noraidīt kā nepamatotu.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $289.^6$panta noteikumiem 2019.gada 20.novembrī Rīgas domes Administratīvajai komisijai un Rīgas bāriņtiesai nosūtīta /pers. A/ sūdzības kopija, izskaidrojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $289.^6$panta ceturto daļu, ka lietas dalībnieki var iesniegt paskaidrojumus, pieteikt noraidījumu, lūgt izskatīt lietu tiesas sēdē, kā arī iesniegt citus ar lietas izskatīšanu saistītus pieteikumus vai lūgumus līdz 2019.gada 13.decembrim, vienlaikus paziņojot lietas dalībniekiem, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $289.^6$panta pirmo daļu, par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2020.gada 14.janvārī.

Rīgas domes Administratīvā komisija tiesas noteiktā termiņā sniegusi paskaidrojumus, norādot, ka sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu.

Rīgas bāriņtiesa tiesas noteiktā termiņā paskaidrojumus nav sniegusi.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $289.^6$panta pirmo daļu, tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka sūdzība nav pamatota un ir noraidāma, bet pārsūdzētais lēmums atstājams negrozīts.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}pantu izskatot sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā tiesai visa starpā jāizlemj: vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods piemērojams personai. Tiesa konkrētā lietā nekonstatē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta pirmajā daļā norādītos pamatus, lai pēc savas iniciatīvas lemtu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu un lietas nosūtīšanu jaunai izskatīšanai.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13}panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243^{1}.pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības; eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Tiesa konstatē, ka lietā ir iegūti pierādījumi, ar kuriem pamatots pārsūdzētais lēmums, ka sūdzības iesniedzējs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172^{2}.panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Tiesa atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289^{13}.panta trešās daļas regulējumam atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums attiecībā uz administratīvā pārkāpuma (tā sastāvu) pastāvēšanu un sūdzības iesniedzēja vainu šī administratīvā pārkāpuma izdarīšanā konkrētā lietā ir pareizs un pietiekams. Līdz ar to tiesai nav nepieciešams to pārvērtēt un vēlreiz analizēt.

Tiesa atzīst, ka Rīgas domes Administratīvā komisija pilnīgi un vispusīgi izvērtējusi visus lietā esošus pierādījumus, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa prasībām, līdz ar ko tiesa pilnībā pievienojas Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 20.augusta lēmuma Nr.D57-AK-19-33-50 motivācijai.

No lietas materiāliem izriet, ka /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172^{2}.panta pirmo daļu, tas ir, par emocionālu vardarbību pret bērnu.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 1.panta 12.punktā noteikts, ka emocionāla vardarbība ir bērna pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiska ietekmēšana (draudot viņam, lamājot, pazemojot viņu, bērna klātbūtnē vardarbīgi izturoties pret viņa tuvinieku vai citādi kaitējot viņa emocionālajai attīstībai).

Lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības, nepieciešams ar pierādījumiem lietā konstatēt visas administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes – objektu, objektīvo pusi, subjektu un subjektīvo pusi. Ja netiek konstatēta kāda no minētajām administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmēm, nav pamata personu saukt pie administratīvās atbildības.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 10.pantu administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu ar nodomu, ja persona, kas to izdarījusi, ir apzinājusies savas darbības vai bezdarbības prettiesisko raksturu, paredzējusi tās kaitīgās sekas un vēlējusies vai apzināti pieļāvusi šo seku iestāšanos.

Tādējādi, lai konstatētu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172^{2}.panta pirmajā daļā paredzēto administratīvā pārkāpuma sastāvu, personai veicot attiecīgas darbības ir jāapzinās, ka tās kaitē bērnam, to vēlas vai apzināti to pieļauj.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa noteic, ka šā likuma uzdevums ir noteikt bērna tiesības, brīvības un to aizsardzību, ņemot vērā, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība.

Saskaņā ar minētā likuma 6.panta pirmo daļu tiesiskās attiecības, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras.

Tiesa norāda, ka pieaugušo konflikti, ja tie norit bērnu klātbūtnē, ir emocionāla vardarbība pret bērniem, kas var ietekmēt bērnu normālu psiholoģisku un emocionālu attīstību. Emocionāla vardarbība pret bērnu var radīt gan īslaicīgas, gan ilgtermiņa sekas, kas var atstāt nozīmīgas sekas uz bērna attīstību.

Tiesa atzīst par nepamatotu sūdzības iesniedzēja sūdzībā izteikto viedokli, ka administratīvā pārkāpuma lietā par emocionālu vardarbību pret bērnu emocionālas vardarbības faktu var pieradīt tikai ar atzinumu.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.pantā noteikti divi gadījumi, kad faktus var pierādīt ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, proti, eksperta atzinums gadījumā, ja rodas šaubas par personas pieskaitāmību, un miesas bojājumu smaguma un rakstura noteikšanai.

Ne minētais Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pants, ne citi normatīvie akti nenoteic, ka lietās par emocionālo vardarbību pret bērnu psihologa atzinums ir obligāts pierādījums.

Tiesa uzskata, ka bērna mātes iespaidošana un lamāšanās bērna klātbūtnē, viennozīmīgi vērtējama kā emocionāla vardarbība pret bērnu.

Tā kā sūdzības iesniedzēja agresīvā rīcība (izteiktie apvainojumi) bijusi vērsta pret bērna tuvu cilvēku – viņa māti, un šādu rīcību pats sūdzības iesniedzējs varēja novērst, nepieļaujot konfliktu bērna klātbūtnē, arī pie apstākļiem, ja bērna māte sūdzības iesniedzēju ir apzināti provocējusi uz konfliktu, tad tiesa atzīst, ka ir konstatējams cēloniskais sakars starp sūdzības iesniedzēja rīcību un bērna negatīvajām emocijām, līdz ar to tiesa atzīst, ka /pers. A/ rīcība apdraud bērna normālu emocionālo attīstību, tādējādi minētās darbības ir atzīstamas par emocionālu vardarbību.

Iepazīstoties ar tiesā saņemto sūdzību, tiesa konstatē, tiesai iesniegtajā sūdzībā, sūdzības iesniedzējs nav norādījis uz jauniem faktiem vai argumentiem, kuri nebūtu zināmi un izvērtēti Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 20.augusta lēmumā Nr.D57-AK-19-33-50, kura motivācijai tiesa pievienojas pilnībā. Tiesa uzskata, ka Iestāde savā lēmumā ir izvērtējusi visus sūdzībā norādītos argumentus un apsvērumus, tajā skaitā arī argumentus par administratīvā pārkāpuma sastāva noteikšanu. Tiesa iepazīstoties ar lietai pievienotajiem pierādījumiem, tajā skaitā, ar pievienotajiem video ierakstiem, konstatē,

ka lietas materiālos esošie pierādījumi atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem un ir pietiekoši, lai konstatētu, ka sūdzības iesniedzējs ir pamatoti saukts pie atbildības par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172^2.panta pirmajā daļā.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pantu administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Administratīvā soda uzlikšanu reglamentē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.pants, kurš noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem (pirmā daļa). Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus (otrā daļa).

Konkrētajā gadījumā par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172^2.panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu noteiktā sankcija brīdinājums vai naudas sods līdz 400 *euro*.

Tātad par šajā normā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu likumdevējs nav imperatīvi noteicis piemērojamā administratīvā soda apmēru, bet atstājis šā jautājuma izlemšanu iestādes kompetencē. Savukārt iestādei rīcības brīvības ietvaros, piemērojot konkrētu administratīvā soda apmēru, nepieciešams izdarīt lietderības apsvērumus, proti, pamatot, kādēļ piemērots naudas sods konkrētas summas apmērā.

Izvērtējot izskatāmās lietas apstākļus, nodarītā pārkāpuma raksturu un būtību, tiesa secina, ka sūdzības iesniedzējam piemērotais sods brīdinājums, ir par šo pārkāpumu paredzētais vieglākais soda mērs un tas atzīstams par atbilstošu izdarītajam pārkāpumam, un lietā nav arī konstatējami apstākļi, kas varētu būt par pamatu sūdzības iesniedzēja pilnīgai atbrīvošanai no administratīvās atbildības.

Ņemot vērā piemērotā soda atbilstību Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.panta soda mērķim, tiesa uzskata, ka piemērotais sods - brīdinājums, ir atbilstošs izdarītajam pārkāpumam un pietiekams, lai nodrošinātu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.pantā definētā administratīvā soda mērķa sasniegšanu.

Fakts, ka sūdzības iesniedzējs par izdarīto pārkāpumu pauž atšķirīgu viedokli un nonāk pie citiem secinājumiem, tiesas ieskatā, nevar būt par pamatu, lai atceltu Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 20.augusta lēmumu Nr.D57-AK-19-33-50.

Pastāvot šādiem apstākļiem tiesa nekonstatē likumīgu pamatu atcelt pārsūdzēto 2019.gada 20.augusta institūcijas lēmumu par sūdzības iesniedzēja sodīšanu par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172^2.panta pirmajā daļā, un tādēļ atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289^{12}.panta otrās daļas regulējumam lēmums ir atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289^{12}., 289^{13}.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību.

Atstāt negrozītu Rīgas domes Administratīvās komisijas 2019.gada 20.augusta lēmumu Nr.D57-AK-19-33-50.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2020.gada 14.janvārī.

Tiesnese K.Maike